

Rodina jede na výlet

Mgr. Iva Daňková

Cíl: *rozvoj naslouchání, motoriky mluvidel, správného dýchání při mluvení, artikulace; rozvoj komunikačních schopností a představivosti*

Věk: 4 – 6 let

Pomůcky: mohou být obrázky k textu

Postup: Učitelka vypráví dětem příběh, který je proložen mnoha cvičeními pro rozvoj správné výslovnosti (artikulační, dechová). Děti pozorně poslouchají a postupně se k učitelce připojují a provádějí jednotlivá cvičení. Některá jsou spojena s pohybem. Společné aktivity jsou pro přehlednost zvýrazněny tučně.

Příběh: Rodina jede na výlet

Rodina Dvořáková jela s dětmi na výlet. Nasedli do auta a táta nastartoval **dn, dn, dn...(n prodlouženě)**. Po hrbolaté cestě ve městě auto pomalu poskakovalo **dn, dn, dn (krátce)**. Jakmile vyjeli za město, uháněl tatínek nejvyšší povolenou rychlostí **d-d-d-d-d...(rychle)**. Do kopce jeli pomalu **dd-dd-dd**, z kopce jeli jako s větrem o závod **ddddddd**. Cestou se vyhnuli velkému traktoru, který se pomalu šinul k nedaleké vesnici **td-td-td**.

Přijeli do Vyškova k zookoutku a zastavili na parkovišti. Maminka šla koupit vstupenky a děti se už nedočkavě tlačily u brány. První zvíře, které spatřili, byl kůň.

Klapal kopýtky (**mlaskání jazyka**) chvíli rychle – chvíli pomalu. Když uviděl děti, v údivu se zastavil. Zvedl jedno kopýtko (**jazyk necháme rozložený na horním patře**) jako by zdravil návštěvníky zooparku. Dokonce i radostně zafrkal (**rozkmitat uvolněné rty výdechovým proudem**). Vedle v ohradě chtěl oslík napodobit koníka, ale protože neuměl schovat jazyk, zůstal mu vyplazený. (**rozkmitat uvolněné rty výdechovým proudem s jazykem venku**).

V průzračné vodě malého rybníka spatřily děti kapříky (**rty napodobují pohyb úst kapra, rty nejsou v napětí**). Všichni se úplně vyděsili, když jim za zády zařval mohutný tygr. Tlamu měl tak otevřenou, že byly vidět všechny jeho ostré zuby (**pusu otevřít tak, aby byly vidět všechny zuby a rty byly napnuté**).

Najednou tatínek něco ucítil: „Co to tak krásně voní?“ (**hluboký nádech nosem**). Bramborák! „Hurá,“ zaradoval se tatínek, „to si pochutnám.“ Stočil koupenu dobrotu do ruličky (**jazyk smotat do ruličky**). Slastně pomlaskával **mňam, mňam...** Děti se rozběhly ke stánku se sladkostmi. Tamarka si v puse přehazovala kyselou bonparu (**zavřená pusa, jazyk tlačit střídavě do pravé a levé tváře**), Radim lízal lízátko (**nápodoba lízání**). Alenka si pochutnávala na zmrzlině (**napodobování olizování**).

Za chvíli měla umazanou celou pusou. Jazykem se pořádně olízla (**jazykem olíznout horní i dolní ret oběma směry**), ale pak si stejně musela utřít pusou kapesníkem. Maminka dojedla makovou buchtu. Jazykem se marně snažila vytáhnout zrníčka máku, která jí uvízla mezi zuby (**zavřená pusa, jazyk přejíždí všechny zuby**).

Konečně přijel na parkoviště vláček, který odvezl návštěvníky do nedalekého dinoparku. „Honem děti, utíkejte, ať nám vláček neujede“, zvolal tatínek. Všichni doběhli včas, ale sotva popadali dech (**rychlé střídání krátkého vdechu a výdechu otevřenými ústy**). Dlouhý vláček byl připraven (**děti utvoří vlak**). Pan řidič zmáčkl klakson a ozvalo se veselé houkání **hú-hú-hú-hú-hú**. Vláček se pomalu rozjel **š-š-š-š-....** Po rovné cestě radostně ujížděl **ši-ku-ku-ku, ši-ku-ku-ku**. „Hurá, už jsme tady“, zvolaly děti. Když návštěvníci spatřili předpotopní příšery, zůstala jim pusa dokořán **óóóó (napodobování)**, ti jsou velcí! **Áááách**, to je obr! Než si stačili prohlédnout všechny vystavené dinosaury, začalo poprchávat. Drobné kapičky ťukaly do roztažených deštníků (**pusa otevřená, hrotem jazyka ťukáme horními řezáky**). V dešti nikoho prohlídka nebavila.

Všichni naskákali do vláčku (**děti jedou zapojené jako ve vlaku**) a rychle se vraceli na parkoviště k zookoutku **šššššš**. Tatínek nastartoval auto, všichni do něj nastoupili a ujížděli k domovu **dn,dn,dn,dn**. Cestou se rozpršelo tak, že stěrače nestačily stírat proudy vody (**jazykem olizujeme horní ret zprava doleva a zpět**). Všem bylo líto, že si dinopark pořádně neprohlédli. „To nevadí, řekl tatínek, však se tam ještě podíváme.“

Doma maminka uvařila pro všechny horký šípkový čaj (**foukáme do čaje, aby brzy vychladl**), celá rodina si sedla ke stolu a vyprávěli si zážitky z výletu.

Zkušenosti s realizací: Příběh je možné rozfázovat do několika částí - chviliek. Jednotlivá cvičení je dobré opakovat několikrát po sobě. Děti aktivita tak zaujala, že vyžadovaly opakování a následně vymýšlely další pokračování.

Zdroje:

Inspirace z kurzu Logopedická prevence u dětí a žáků v ČR

Kolbábková, H.; Ondráková, L. (n.d.). *Logopedická chvílka*. Studijní materiál k výše uvedenému kursu.